

Nota van inspraak partiële herziening ‘Algemene regels Keur Waterschap De Dommel 2015’ en ‘Beleidsregels voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater Waterschap De Dommel’

1 Inleiding

Aanleiding

Het dagelijks bestuur van Waterschap De Dommel heeft op 4 april 2023 een besluit genomen tot vaststelling van de volgende ontwerpbesluiten:

- Vijfde partiële herziening ‘Algemene regels Keur Waterschap De Dommel 2015’
- Zesde partiële herziening ‘Beleidsregels voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater Waterschap De Dommel’
- Partiële herziening Beschermd gebied Keur

De ontwerpbesluiten houden het volgende in:

De regels voor grondwater zijn gewijzigd met de invoering van een meldplicht voor bestaande kleine onttrekkingen en een vergunningplicht voor nieuwe kleine onttrekkingen. In samenhang met de herziening van de regels voor kleine onttrekkingen is een aantal inhoudelijke en tekstuele aanpassingen doorgevoerd in de regelgeving voor oppervlaktewater en keringen. Verder zijn de beschermde gebieden bijgewerkt volgens de meest recente versie van het NNB-bestand van de provincie Noord-Brabant.

Inzage ontwerpbesluiten met bijlagen

De ontwerpbesluiten met bijlagen zijn op 12 april 2023 gepubliceerd en hebben vanaf 17 april tot en met 28 mei 2023 gedurende 6 weken (digitaal) ter inzage gelegen. Tijdens deze periode konden belanghebbenden een zienswijze indienen. Hierop heeft Waterschap De Dommel twee zienswijzen ontvangen.

2 Zienswijzen (tabel)

Indiener	Inhoudelijke punten zienswijzen	Reactie waterschap	Reden tot aanpassing?	Evt. aanpassing
Algemene regel 13 Onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam				
ZLTO	ZLTO merkt op dat de voorgestelde wijziging ook averechts kan werken. ZLTO adviseert daarom om deze voorgestelde wijziging te schrappen, en in plaats daarvan in te (blijven) zetten op (1) het verminderen van de beregeningsbehoefte en (2) het vergroten van het bewustzijn bij de watergebruiker.	<p>Het waterschap deelt niet uw zorg dat de aanpassing van Algemene regel 13 ertoe kan leiden dat een stuw in particulier beheer omlaag wordt gezet om bovenstrooms water te mogen onttrekken.</p> <p>Of er bovenstrooms nog oppervlaktewater mag worden onttrokken, bepaalt het waterschap namelijk op basis van stuwen in A-waterlopen. Deze stuwen worden door het waterschap bediend.</p> <p>N.a.v. uw inspraakreactie wordt de AR13 verduidelijkt door toe te voegen dat het stuwen in A-waterlopen betreft.</p>	Ja	Het onttrekken van water aan oppervlaktewaterlichaam is toegestaan, mits er water over de eerstvolgende stuw benedenstrooms in een a-waterloop blijft stromen
Algemene regel 34 Grondwater				
ZLTO	1. ZLTO pleit ervoor dat de invoeringsdatum van de beleidsherzieningen voor de waterschappen die daartoe over gaan, op elkaar wordt afgestemd en gelijk wordt getrokken.	<p>De beleidswijzigingen worden gelijktijdig ingevoerd bij Waterschap De Dommel en waterschap Brabantse Delta.</p> <p>De ingangsdatum voor inwerking treding van de meldingsplicht wordt verschoven van 1 juli 2023 naar 1 september 2023.</p>	Ja	<p>Wijziging van de in artikel 3 van hoofdstuk 34 onder lid 2 bij bepaling 'd' genoemde datum naar 1 september 2024.</p> <p>Aan het voorschrift bij artikel 3 toe voegen: Onttrekkingen die voldoen aan lid 2 van dit artikel moeten tussen 1 september 2023 en 1 september 2024 worden</p>

				gemeld overeenkomstig het door het dagelijks bestuur vastgesteld (meldings)formulier
ZLTO	2. ZLTO constateert een verschil in uitwerking tussen de waterschappen die onderdeel zijn van het BBG. ZLTO pleit voor een (verbeterde) harmonisatie tussen de waterschappen die onderdeel zijn van het BBG alvorens deze beleidsregel wordt ingevoerd.	De beleidsherziening wordt bij waterschap De Dommel en waterschap Brabantse Delta uniform ingevoerd. Waterschap Aa en Maas neemt de wijzigingen naar verwachting mee per 1 januari 2024 in de Waterschapsverordening. Het waterschap ziet – althans voorlopig - af van aanpassing van de regelgeving voor kleine grondwater onttrekkingen.	Nee	
ZLTO	3. ZLTO pleit voor een voor de praktijk werkzaam (meldings)formulier. Graag treden wij hierover in overleg met Waterschap De Dommel, en wij adviseren om deze (meldings)formulieren te toetsen in/met de praktijk alvorens deze openbaar worden gemaakt. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld een klankbordgroep.	De doelstelling van het waterschap is om het melden van een kleine grondwateronttrekking eenvoudig en gebruiksvriendelijk te maken. Wij onderkennen dat een voor de praktijk goed werkzaam meldingsformulier daarin een belangrijk onderdeel is. Wij zijn voornemens dit formulier in/met de praktijk te toetsen.	Ja	Wijziging van de in artikel 3 van hoofdstuk 34 onder lid 2 bij bepaling 'd' genoemde datum naar 1 september 2024. Aan het voorschrift bij artikel 3 toe voegen: Onttrekkingen die voldoen aan lid 2 van dit artikel moeten tussen 1 september 2023 en 1 september 2024 worden gemeld overeenkomstig het door het dagelijks bestuur vastgesteld (meldings)formulier
ZLTO	4. ZLTO maakt op uit de voorgestelde wijzigingen (toevoeging bepaling 'e') dat 'uit die melding blijkt dat de onttrekkingsinrichting voor 1 juli 2023 aanwezig was'. ZLTO vraagt zich af wat de bewijslast hiervoor moet zijn. ZLTO pleit om hierbij zo coulant als mogelijk om te gaan met de bewijslast;	Op het meldingsformulier moet worden aangegeven of de grondwaterput aanwezig was vóór 1 juli 2023 en stukken waar dit uit blijkt bij te voegen.	Nee	

ZLTO	<p>5. Aanvullend op de tekst bij bepaling 'e' zijn wij van oordeel dat aan alle melders van bestaande kleine onttrekkingen een 'generaal pardon' verleend moet worden. Eén en ander zoals eerder in onze brief gemotiveerd;</p>	<p>Hoewel wij onderkennen dat er grondwaterputten gerealiseerd kunnen zijn in gebieden waar dat ook bij het geldende beleid niet mocht, en dat het risico bestaat dat deze niet zullen worden gemeld zien wij hierin geen grondslag voor het invoeren van een 'generaal pardon'.</p> <p>Sinds 2000 geldt een vergunningsplicht voor kleine onttrekkingen in de beschermde gebieden (voorheen genaamd functiegebieden). In 2005 is daar een dieptecriterium bij gekomen. Door het waterschap (en voorheen provincie) is sinds invoering toegezien op handhaving van dit beleid.</p> <p>Het verkrijgen van inzicht in het aantal onttrekkingen is onvoldoende motivatie om grondwateronttrekkingen die zijn geplaatst in afwijking van het op dat moment geldende beleid alsnog te legaliseren met een vergunning. Daarbij zou dit ongelijkheid met zich mee brengen naar eenieder die in lijn met geldende beleidsregels heeft afgezien van het realiseren van een grondwateronttrekking. Of waar handhavend is opgetreden.</p>	Nee	
ZLTO	<p>6. ZLTO vraagt zich af of bestaande kleine onttrekkingen die reeds vergund zijn, ook gemeld moeten worden. Dit komt uit de voorgenomen herzieningen niet duidelijk naar voren. ZLTO pleit voor helderheid op dit aspect, waarbij ZLTO opmerkt dat zij voorstander is van het voorkomen van dubbele administratieve handelingen;</p>	<p>Kleine onttrekkingen die reeds zijn vergund hoeven op grond van de gewijzigde regelgeving niet te worden gemeld.</p> <p>De meldingsplicht heeft betrekking op alle kleine grondwateronttrekkingen die zijn vrijgesteld van vergunningsplicht (zoals omschreven in lid 1 en 2 van artikel 16.1).</p> <p>Er geldt dus géén meldingsplicht voor kleine grondwateronttrekkingen die reeds zijn vergund. (Dit betreft de onttrekkingen die zijn gelegen in de Beschermde gebieden en</p>	Nee	

		<p>de diepere onttrekkingen waarvoor vanuit de provincie in het verleden vergunningen zijn verleend).</p> <p>Om inzicht te krijgen in het gebruik van kleine onttrekkingen vragen wij echter i�dereen met een kleine onttrekking om dit te melden.</p>		
ZLTO	<p>7. ZLTO vraagt zich af of (en indien zo, hoe) Waterschap De Dommel wil voorkomen dat bestaande kleine onttrekkingen dubbel worden gemeld, bijvoorbeeld door de eigenaar en de gebruiker van een onttrekkingsput bij pacht- en/of huurgronden. Komt hiervoor ��n centraal punt waar burgers en ondernemers zich kunnen melden, of wordt gedacht aan een interactieve digitale kaart waarop de gemelde putten weergegeven worden?;</p>	<p>Voordat er grondwater mag worden onttrokken moet de put (onttrekkingsinrichting) zijn gemeld bij het waterschap. Wij vragen <i>de eigenaar</i> van de put/onttrekkingsinrichting deze te melden.</p> <p>Het melden vindt plaats via een formulier dat is te benaderen vanaf de website van het waterschap. Daarin wordt gevraagd om de locatie van de put aan te geven. Op deze manier kan ook worden bepaald of putten dubbel zijn gemeld.</p>	Nee	
ZLTO	<p>8. ZLTO vraagt zich af of burgers en ondernemers die een melding maken een bevestiging krijgen van de melding, en indien zo; op welke wijze. ZLTO vraagt het waterschap hier in de communicatie helderheid over te verschaffen;</p>	<p>Na het melden volgt een automatische bevestiging van de melding per e-mail met daarin een samenvatting van de ingediende informatie.</p> <p>De indiener heeft ook de mogelijkheid g��n bevestiging per e-mail te ontvangen door dit in het formulier aan te geven.</p>	Nee	
ZLTO	<p>9. ZLTO vraagt zich af op welke manier de handhaver in het veld over dezelfde informatie voorziet als degene die een melding heeft gemaakt. ZLTO pleit om hier goede afspraken over te maken alvorens handhaving toegepast gaat worden;</p>	<p>Of een put wel of niet is gemeld of vergund is zowel voor de indiener als handhaver bekend.</p> <p>De indiener krijgt een meldingsbevestiging en kan dit (bijvoorbeeld bij aankoop van een huis/perceel) ten alle tijden navragen bij het waterschap indien onbekend.</p>	Nee	
ZLTO	<p>10. ZLTO vraagt zich af hoe wordt omgegaan met de situatie als een kleine onttrekking niet gemeld is v��r 1 juli 2024</p>	<p>Er geldt een ruime periode om te melden (��n jaar). In deze periode streven wij ernaar de wijzigingen breed onder de aandacht te</p>	Nee	

	<p>maar wel aantoonbaar aanwezig was vóór 1 juli 2023. Wat ZLTO betreft moet hier (in deze specifieke casus) coulant mee worden omgegaan volgens het principe 'eerst waarschuwen, dan pas beboeten</p>	<p>brengen. Ná deze periode kan het waterschap handhavend optreden.</p> <p>Wij nemen uw visie in overweging bij onze handhavingsaanpak na het verstrijken van de meldingsperiode.</p>		
ZLTO	<p>11. Uit de voorgenomen herziening van de algemene regels maakt ZLTO niet op wat de sancties zijn bij het niet naleven. ZLTO vraagt of het waterschap hier meer helderheid over kan geven?;</p>	<p>Eigenaren van een kleine grondwaterput krijgen ruim de tijd - een jaar - om hun put te melden. Een eenmalige, online en gratis registratie. We vertrouwen erop dat de meeste mensen dit gewoon zullen doen. Gedurende het jaar zullen we mensen daarop nog attenderen en aanmelden stimuleren. Ná dat jaar is het gebruiken van een niet-gemelde put zonder vergunning in strijd met de Keur. Het waterschap heeft in dit geval de mogelijkheid om een bestuurlijke strafbeschikking op te leggen.</p>	Nee	
ZLTO	<p>12. ZLTO maakt uit de voorgestelde wijzigingen op dat veedrenkputten en handpompen voor zover de put niet dieper dan bepaald in artikel 34.1 <i>niet</i> gemeld hoeven te worden. Daar is ZLTO content over;</p>	<p>Om verkeerde beeldvorming te voorkomen noemen wij hierbij dat het hier veedrenkputten betreft die niet mechanisch worden aangedreven.</p>	Nee	
ZLTO	<p>13. Voor wat betreft de voorgestelde wijziging 11.1 van deze beleidsregel merkt ZLTO op dat de mogelijkheid bestaat om bestaande (vergunde) beregeningsputten te verplaatsen middels een zogenoemde 'afwaartse beweging'. Dit wil zeggen: een verplaatsing afwaarts van beschermd gebied, dan wel attentiegebied, dan wel invloedgebied Natura 2000 dan wel beperkt invloedgebied Natura 2000. ZLTO pleit ervoor om deze optie op te nemen in de voorgenomen herziening van beleidsregel 22.</p>	<p>Het instellen van een mogelijkheid voor het verplaatsen van een grondwaterput middels een 'afwaartse beweging' heeft tot gevolg dat een 'handel' ontstaat in kleine grondwateronttrekkingen zoals we ook zien bij vergunde beregeningsputten.</p> <p>Naast het feit dat dit een grote administratieve last met zich mee brengt blijft hiermee het aantal putten in stand terwijl het doel dat wordt nagestreefd vanuit het grondwaterconvenant is om te komen tot vermindering van het grondwatergebruik.</p>	Nee	

BMF	<p>1. Alleen melden leidt niet tot vermindering van onttrekkingsvolume 'kleine onttrekkingen'.</p> <p>U verplicht onttrekkers om bestaande putten te melden. Hiermee ontstaat meer inzicht in de locaties van de putten en dat is een stap vooruit. Echter de KRW en ook het advies van de droogte commissie geven duidelijk aan dat er voor Brabant een vermindering van de onttrekkingen noodzakelijk is.</p> <p>Hoe en wanneer gaat u regie nemen op het beperken van het onttrokken volume door de kleine onttrekkingen?</p>	<p>Kleine onttrekkingen vormen een deel van de totale grondwateronttrekking in Brabant. We schatten in zo'n 10%. Met de droogteagenda Brabant streven we naar vermindering van het grondwatergebruik in de breedte.</p> <p>Met de nieuwe regelgeving voor kleine grondwateronttrekkingen nemen we hierin een eerste stap. We krijgen meer inzicht in de locaties en het gebruik. Dit inzicht is nodig voor verdere keuzes over het grondwatergebruik, waaronder ook kleine grondwateronttrekkingen.</p> <p>Tegelijkertijd voeren we óók een vergunningsplicht in voor nieuwe kleine grondwateronttrekking met daarbij een restrictief vergunningenbeleid. Dit betekent dat we een rem plaatsen op de groei van het aantal kleine grondwateronttrekkingen (verdere achteruitgang voorkomen).</p> <p>Of verdere aanpassingen van het beleid voor kleine grondwateronttrekkingen of beperking van het onttrokken volume wenselijk of noodzakelijk is, staat moment niet vast. Dit kan worden bepaald aan de hand van verkregen inzichten.</p>	Nee	
	<p>2. Hydrologische ondergrens ook voor kleine onttrekkingen</p> <p>Een onttrekkingsverbod geldt nu alleen voor beregening door de landbouw, terwijl ook andere onttrekkers, zoals de groep kleine onttrekkingen, invloed hebben op de grondwaterstand.</p> <p>Bent u voornemens om, en zo ja hoe en op welke termijn, naast beregening ook 'kleine onttrekkingen' onderdeel te maken van de verdeling van de onttrekkingsruimte in een gebied?</p>	<p>Het huidige onttrekkingsverbod voor beregenen van grasland (1 april verbod) geldt niet enkel voor beregening door de landbouw maar voor álle beregening van grasland, waaronder vanuit kleine grondwateronttrekkingen.</p> <p>De Dommel is voornemens een beleidskader actief grondwaterbeheer op te stellen en dit waar nodig te verankeren in regelgeving (2024).</p>	Nee	

		De kaders die voortkomen uit de herziening van het beregeningsbeleid, samen met de inzichten die voortkomen uit de meldingsplicht voor kleine grondwateronttrekkingen zijn hiervoor input.		
	3. Kunt u aangeven of dit betekent dat 'kleine' industriële onttrekkingen (art. 22.3), agrarische beregening (22.4), bronbemalingen, grondwater- en bodemsaneringen, etc. (22.5), onttrekkingen voor stofbestrijding (22.7), onttrekkingen voor parken en openbaar groen, golfbanen/recreatie en sportvelden (22.8) en onttrekkingen voor brandblusvoorzieningen (22.9) met deze herziening in beschermd gebied nu wel zijn toegestaan mits ze voldoen aan de voorwaarden uit de betreffende artikelen?	<p>Artikel 22.2 geeft het algemeen beleid hoe met vergunningverlening bij grondwatergebruik wordt omgegaan.</p> <p>De voorgenomen aanpassing van art. 22.2 zou echter als onbedoeld effect hebben dat dat er (theoretisch) meer ruimte zou ontstaan voor industriële onttrekkingen kleiner dan 150.000 m3 jaar in beschermd gebied en attentiegebied.</p> <p>Om deze onbedoelde versoepeling te voorkomen wordt in dit artikel specifiek opgenomen dat onttrekkingen in beschermd gebied en attentiegebieden niet zijn toegestaan.</p>	Ja	<p>Aan art. 22.3 wordt toegevoegd:</p> <p>De putten mogen niet gelegen zijn in beschermd gebied en attentiegebieden;</p>
	4. De herziening betreft vooral nieuwe onttrekkingen in beschermd gebied; dit is slechts een klein deel van het onttrokken volume grondwater Door de vergunningsplicht voor nieuwe onttrekkingen in beschermd gebied verwacht u meer grip op de groei van het onttrekkingsvolume te krijgen. U verwacht groei bij vooral particuliere ontdekkers, zo'n 20% van het volume van de 'kleine onttrekkingen'. De grootste post, veedrenking (69% tot 78% aandeel), wordt met deze herziening dus niet bijgestuurd. Is dit inderdaad het geval?	<p>Het invoeren van een vergunningsplicht voor kleine grondwateronttrekkingen in het grootste deel van ons gebied (circa 80%) betekent een rem op de groei van het <i>aantal</i> putten voor zowel particulier als bedrijfsmatig gebruik, waaronder ook voor veedrenking.</p> <p>Uit regelgeving volgt echter géén beperking op het <i>gebruik</i> uit bestaande grondwaterputten. Een inschatting is dat hiervan circa 50% onttrekkingen voor veedrenking betreft en dat de hiermee onttrokken hoeveelheid relatief constant is. Echter goed inzicht in het aantal onttrekkingen en het gebruik ontbreekt.</p>	Nee	
	5. Voorkom vlucht naar drinkwater door verplichte hemelwateropvang	Het waterschap is voornemens om in samenspraak met de partners uit het Breed	Nee	

	<p>Het vergunnen en/of verbieden van kleine onttrekkingen kan gebruikers verleiden om over te stappen naar drinkwater (bijv. voor het sproeien van de tuin). Dit is uiteraard geen oplossing. Het aanleggen van hemelwateropvang bij tenminste alle (woning)nieuwbouw is dat wel. Bent u voornemens om, samen met de Provincie (en Brabant Water), bij het Rijk te vragen om actualisatie van de regelgeving, zoals het Bouwbesluit, hierop, zoals ook wordt geadviseerd door de droogtecommissie?</p>	<p>Bestuurlijk grondwaterconvenant actualisatie van regelgeving zoals het Bouwbesluit te agenderen bij het Rijk.</p>		
	<p>6. Hoe wordt de meldplicht van het nieuwe beleid gehandhaafd Kunt u aangeven of en hoe u van plan bent om de meldplicht te gaan handhaven?</p>	<p>Handhaving vindt plaats via reguliere controles en veldinspecties.</p>	<p>Nee</p>	